

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 20.12.2011
KOM(2011) 902 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

Udkast til Rådets og Kommissionens fælles rapport 2012 om gennemførelse af en strategiramme fra det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet ("ET 2020")

Almen uddannelse og erhvervsuddannelse i et intelligent, bæredygtigt og rummeligt Europa.

{SEK(2011) 1607 endelig}

{SEK(2011) 1608 endelig}

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Almen uddannelse og erhvervsuddannelse i forbindelse med strategien Europa 2020	3
2.	Fremskridt og udfordringer inden for prioriterede områder	4
2.1.	Investeringer og reformer på uddannelsesområdet	4
2.2.	Skolefrafald	4
2.3.	Gennemførte videregående uddannelser	6
2.4.	Strategier for livslang læring.....	8
2.5.	Læringsmobilitet	9
2.6.	Nye kvalifikationer og nye job.....	10
3.	ET 2020's bidrag til Europa 2020	11

1. ALMEN UDDANNELSE OG ERHVERVSUDDANNELSE I FORBINDELSE MED STRATEGIEN EUROPA 2020

I 2009 udarbejdede Rådet en strategiramme for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet ("ET 2020")¹. Siden da har den økonomiske og politiske situation ændret sig, og der er opstået ny usikkerhed og stramninger. EU måtte gennemføre aktioner for at modvirke den værste finansielle og økonomiske krise i sin historie, og vedtog som reaktion en strategi for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, Europa 2020.

Uddannelse spiller en helt afgørende rolle i denne strategi, især i forbindelse med de integrerede retningslinjer, medlemsstaternes nationale reformprogrammer og de landespecifikke henstillinger, der udsendes som vejledning for medlemsstaternes reformer. Et af de fem nøglemål i Europa 2020 vedrører antallet af elever, der forlader skolen for tidligt, og gennemførte videregående uddannelser.

I den årlige vækstundersøgelse fra 2012 bliver det understreget, at der i Europa 2020 samtidigt skal sættes fokus på reformforanstaltninger, der på kort sigt påvirker væksten, og fastlæggelse af en hensigtsmæssig vækstmodel på mellemlang sigt. Uddannelsessystemerne skal moderniseres for at styrke deres effektivitet og kvalitet, og for at de kan give elever og studerende de kvalifikationer og kompetencer, de har brug for for at klare sig godt på arbejdsmarkedet. Dette vil give dem en tro på, at de er i stand til at klare nuværende og kommende udfordringer. Det vil medvirke til en forbedring af Europas konkurrenceevne og generere vækst og job. I den årlige vækstundersøgelse fra 2012 understreger man ligeledes, at der skal lægges særlig vægt på unge, som hører til de grupper, der er hårdest ramt af krisen.

ET 2020, der er et nøgleinstrument til modernisering af uddannelse, kan yde et stort bidrag til opnåelse af målene i Europa 2020. Men for at kunne gennemføre dette må ET 2020 tilpasses, og programmets prioriterede arbejdsmaal, redskaber og administrative struktur skal ajourføres.

På grundlag af en evaluering af de fremskridt, der er gjort inden for nøglepolitikkerne i de seneste tre år, foreslår man i nærværende udkast til en fælles rapport nye prioriterede arbejdsmaal for tidsrummet 2012-2014, som skal mobilisere uddannelsen for at støtte Europa 2020.

Udkastet til en fælles rapport fremlægger ligeledes en række optioner til en tilpasning af administrationen af ET 2020 for at sikre programmets bidrag til Europa 2020.

Meddelelsen underbygges med to arbejdsdokumenter fra Kommissionens tjenestegrene. Disse giver en situationsrapport i de enkelte lande og af tematiske nøgleområder og bygger på de nationale rapporter, medlemsstaterne har fremsendt, samt andre oplysninger og data.

¹ EUT C 119 af 28.5.2009, s. 2.

2. FREMSKRIDT OG UDFORDRINGER INDEN FOR PRIORITEREDE OMRÅDER

2.1. Investeringer og reformer på uddannelsesområdet

I øjeblikket bliver alle områder af de offentlige budgetter gennemgået kritisk, også uddannelsesområdet. De fleste medlemsstater har problemer med at fastholde det nuværende udgiftsniveau, for slet ikke at tale om at øge udgifterne.

Det fremgår imidlertid af forskningen, at en forbedring af uddannelsesniveauerne kan give et utroligt stort langsigtet afkast og skabe vækst og job i EU. F.eks. vil det give meget store langsigtede samlede økonomiske gevinster for EU², hvis man inden 2020 kan opfylde den europæiske benchmark på mindre end 15 % af befolkningen med ringe grundlæggende færdigheder.

Dette står i modsætning til, at nogle medlemsstater – også før krisen – brugte meget lidt på uddannelse, nær ved eller mindre end 4 % af BNP, mens EU gennemsnitligt brugte næsten 5 % af BNP – hvilket ligger under niveauet i USA på 5,3 %.

Nedskæringer i uddannelsesbudgetterne risikerer at underminere vækstpotentialet og konkurrenceevnen i økonomien. I den årlige vækstundersøgelse for 2012 fastholdt Kommissionen sin holdning, at medlemsstaterne ved en konsolidering af deres offentlige finanser bør prioritere udgifter til vækstfremmende politikker, såsom uddannelse.

Der er ikke noget klart mønster i den måde, medlemsstaterne har reageret på krisen ved gennemgangen af deres uddannelsesbudgetter. De har vedtaget en omfattende række foranstaltninger for at dæmpe udgifterne: i mange lande er personaleudgifterne skåret ned (BE nl, BG, EL, ES, FR, HU, IE, LV, PT, RO, SI) eller ved at begrænse anskaffelse af infrastruktur, vedligeholdelse og udstyr (BE nl, BG, IE, RO). Nogle har mindsket udbuddet af uddannelse i førskoleundervisningen (for 2-årige børn i FR), udskudt eller nedsat tempoet i reformer (BG) eller gennemført andre foranstaltninger, såsom en mindskelse af den finansielle støtte til studerende (BE nl, IE, PT).

Denne udvikling fortjener politisk opmærksomhed. ET 2020 bør anvendes til at drøfte, hvorledes man bedst investerer i uddannelse på en måde, som kombinerer effektivitet og omkostningseffektivitet med vækstfremmende virkninger. En intelligent investering hænger sammen med intelligente politiske reformer, som forbedrer kvaliteten af uddannelserne. Bredt formulerede overvejelser med inddragelse af alle interesserede parter er nødvendige for at opnå effektive måder til at dele den finansielle byrde og til at finde nye finansieringskilder.

2.2. Skolefrafald

Krisen påvirker unges fremtidsudsigter meget hårdt. Ungdomsarbejdsløsheden er steget fra 15,5 % i 2008 til 20,9 % i 2010, mens andelen af 15-24-årige, der hverken er under uddannelse eller i beskæftigelse, steg med 2 procentpoint. 53 % af dem, der har forladt skolen tidligt, var arbejdsløse.

² European Expert Network on Economics of Education (EENEE), EENEE Policy Brief 1/2011: The Cost of Low Educational Achievement in the European Union.

På denne baggrund bliver målet i Europa 2020 om at mindske andelen af 18-24-årige, der har forladt deres uddannelse for tidligt, til mindre end 10 % inden 2020 særlig vigtigt. Hvis den nuværende udviklingstendens fortsætter, vil dette mål ikke blive nået. Trods visse fremskridt var den gennemsnitlige andel af unge, der forlader skolen for tidligt, i 2010 fortsat på gennemsnitlig 14,1 % i EU som helhed med betragtelige forskelle mellem landene. Dokumentationen viser, at drengene har en større risiko (16 %) for at droppe ud end pigerne (12,6 %).

En mindskelse af andelen af unge, der forlader skolen tidligt, til under 10 % er en meget vanskelig udfordring. Rådets henstilling fra 2011³ om politikker, som skal mindske skolefrafald, efterlyser sammenhængene og omfattende evidensbaserede strategier, der skal gennemføres hurtigst muligt, især i de medlemsstater, som har fået en landespecifik henstilling inden for dette område i 2011 (AT, DK, ES, MT, UK). Men lande, som er tæt på målet (DK, IE, HU, NL, FI), skal ligeledes øge indsatsen for at gøre yderligere fremskridt og/eller overvinde stagnation. Alle medlemsstaterne har brug for målrettede foranstaltninger, der når unge med risiko for at droppe ud.

Med nogle vigtige undtagelser er medlemsstaternes politikker ikke i tilstrækkelig grad baseret på ajourførte data og en analyse af grundene til og virkningerne af skolefrafald. Kun få lande bruger en systematisk fremgangsmåde til at indsamle, kontrollere og analysere data vedrørende skolefrafald (EE, HU, IT, LU, NL, UK).

Forebyggende foranstaltninger og hurtige indgreb er nøglen til løsning af problemet; medlemsstaterne ofrer imidlertid ikke megen opmærksomhed på forebyggende foranstaltninger. Delvist afhjælpende foranstaltninger, såsom en ny chance for uddannelse, er, omend vigtige, ikke tilstrækkelige til at løse de grundlæggende årsager til problemet. Der bør være stærkere fokus på forebyggende og hurtige indgreb ved hjælp af politikker inden for læreruddannelse, faglig efteruddannelse, førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet.

Et øget udbud af grundlæggende erhvervsfaglig uddannelse af høj kvalitet, som er skræddersyet til unges behov, herunder "blended" læring, som forbinder den erhvervsfaglige uddannelse og den almene gymnasiale uddannelse, kan hjælpe til at mindske skolefrafaldet. Den erhvervsfaglige uddannelse giver et anderledes og for nogle lærende mere motiverende uddannelsesforløb. Samtidig er der dog stærkt brug for at mindske niveauet for skolefrafald i den erhvervsfaglige uddannelse.

Mange lande anvender en bred vifte af foranstaltninger til at løse forskellige problemspekter ved skolefrafald, men disse udgør ikke nødvendigvis en samlet strategi. Interesserede parter fra forskellige uddannelsessektorer og politikområder, såsom ungdomspolitik, sociale tjenester og jobcentre, skal arbejde tættere sammen. Der er brug for et øget samarbejde med forældrene og det lokale miljø. Samarbejdet mellem skole og erhvervsliv, aktiviteter uden for læseplanen og uden for skolen samt "garantier til unge" er mulige måder til at få inddraget forskellige lokale aktører på.

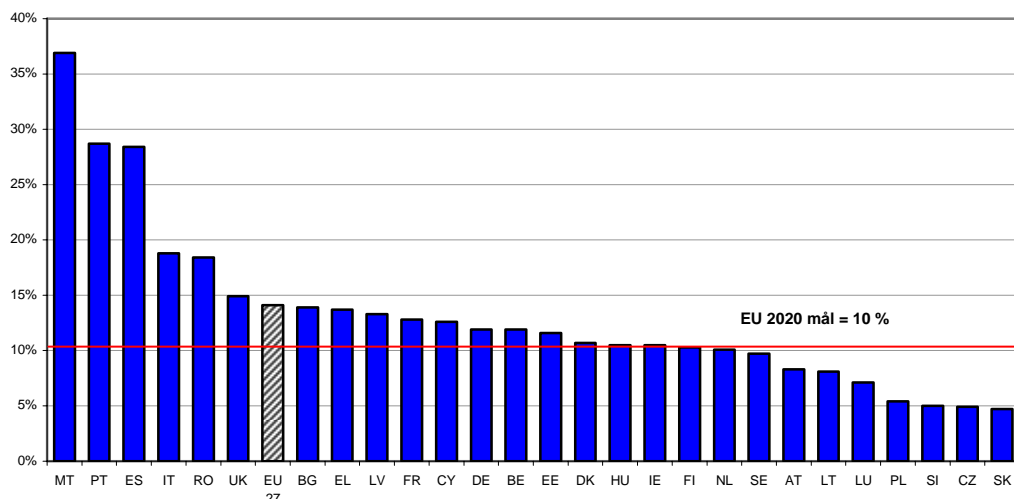
Da Europa er langt fra at nå hovedmålet, er der stærkt brug for en styrkelse af den politiske strategi. I de kommende år skal arbejdet med skolefrafald, med Rådets

³ EUT C 191 af 1.7.2011, s. 1.

henstilling fra juni 2011 som udgangspunkt, være et af prioriterede topområder under ET 2020.

Andelen af skolefrafald i 2010⁴ og nationale mål

- Resultater 2010 (%)

- Nationalt mål 2020 (%)

29	10	15	15	11	:	10	11	10	13	10	10	10	10	10	10	10	10	8	8	8	10	10	9	10	5	5	6	6
----	----	----	----	----	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	---	---	----	----	---	----	---	---	---	---

2.3. Gennemførte videregående uddannelser

For at komme styrket ud af krisen må Europa sætte gang i den økonomiske vækst på grundlag af viden og innovation. Videregående uddannelser kan være en stærk drivkraft i denne forbindelse. De sikrer den højt kvalificerede videnskabelige arbejdsstyrke, som Europa har brug for for at sætte gang i forskning og udvikling, og udstyrer den med de kompetencer og kvalifikationer, den har brug for i den videnintensive økonomi.

I Europa 2020 er der fastlagt et hovedmål, om at andelen af 30-34-årige med en afsluttet videregående eller lignende uddannelse skal stige til 40 % inden 2020. I 2010 lå det gennemsnitlige niveau for en afsluttet videregående uddannelse i denne aldersgruppe på 33,6 %. Der er store forskelle mellem landene med hensyn til gennemførelsesprocent, nationale mål og ambitionsniveau.

For at nå målet bør medlemsstaterne fortsætte deres indsats for reformer, som fremhævet i Kommissionens meddelelse om moderniseringen af Europas videregående uddannelser⁵ og i overensstemmelse med de landespecifikke henstillinger vedrørende dette spørgsmål, som er fremsendt til fem lande (BG, CZ, MT, PL, SK).

⁴ Kilden for data fra 2010: Eurostat (arbejdsstyrkeundersøgelse).

⁵ KOM(2011) 567 endelig.

Reformerne bør tage udfordringen op med at øge antallet af beståede kandidateksaminer, samtidig med at man fastholder og styrker kvaliteten i undervisning og forskning.

Sammen med indsatsen for at gøre støtte og administration bedst mulige er det nødvendigt i alle medlemsstater at øge deltagelsen af de underrepræsenterede grupper, herunder personer fra socioøkonomisk dårligt stillede grupper, ugunstigt stillede områder, etniske grupper og handicappede.

Adgangen til videregående uddannelser for voksne lærende skal gøres lettere. Der er et stor potentiale i at hjælpe dem, som allerede er i arbejdsstyrken med at følge en videregående uddannelse eller starte igen, fremme overgangen fra erhvervsuddannelse til videregående uddannelse og forbedre anerkendelsen af tidligere læring, som er erhvervet i en ikke-formel sammenhæng.

Der er for mange studerende, som afbryder deres videregående uddannelse. Vejledning og rådgivning om uddannelses- og karriereforløb, som kan medvirke til at fastholde motivationen til at afslutte studierne, er af afgørende betydning for at forebygge og mindske risikoen, for at studierne droppes.

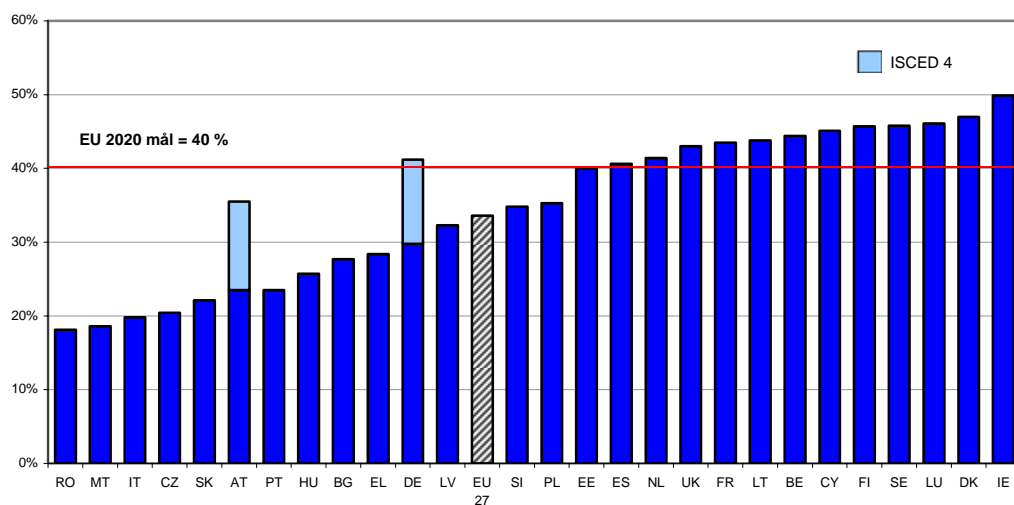
Hvis man tilskynder drenge og piger til at vælge karriereforløb i sektorer, hvor de er underrepræsenteret, vil dette mindske kønsopdelingen inden for uddannelse og på arbejdsmarkedet.

Kan man tiltrække begavede udenlandske studerende, kan dette være en anden måde til at øge deltagelsen og antallet af kandidater på.

Moderniseringen af de videregående uddannelser vil bidrage markant til at nå målene i Europa 2020. Det er derfor nødvendigt med en anden topprioritet for udvekslinger i den næste periode under ET 2020, herunder gennemførelse af meddelelsen om videregående uddannelser i 2011 og Rådets konklusioner om moderniseringen af Europas videregående uddannelser.

Antallet af gennemførte videregående uddannelser: niveauer og nationale mål i 2010⁶

- Resultater 2010 (%)

- Nationale mål for 2020 (%)

26	33	26	32	40	38	40	30	36	32	42	34	40	40	45	40	44	45	:	50	40	47	46	42	40	40	60
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	---	----	----	----	----	----	----	----	----

2.4. Strategier for livslang læring

For de fleste europæere er livslang læring ikke en realitet. De seneste data for antallet af voksne i aldersgruppen 25-64, der deltager i livslang læring, viser en let nedadgående tendens. Det nuværende niveau på 9,1 % (2010) er langt under benchmarken for ET 2020 på 15 %, der skal nås inden 2020.

Dette dårlige resultat er især alvorligt på grund af krisen. Arbejdsløse unge og lavtkvalificerede voksne skal kunne gøre brug af uddannelse for at få en bedre chance på arbejdsmarkedet. En manglende investering i deres kompetencer svækker deres chancer for at komme i beskæftigelse igen og begrænser Europas potentiale for at skabe vækst og job.

Livslang læring er en vedvarende proces, som kan fortsætte gennem hele livet lige fra førskoleundervisning af høj kvalitet til pensionistundervisning. Endvidere gennemføres læringen også uden for den formelle læringssituation, først og fremmest på arbejdspladsen.

På det seneste er der sket visse fremskridt i forbindelse med den europæiske benchmark med hensyn til en mindskelse af andelen af personer med ringe grundlæggende færdigheder (20 % i 2009 mod en benchmark på under 15 % inden

⁶ Kilde for data 2010: Eurostat (arbejdsstyrkeundersøgelse). (ISCED niveau) 5 – 6. I Tyskland omfatter målet også ISCED 4, i Østrig ISCED 4A.

2020) og med hensyn til en øget deltagelse i førskoleundervisning (92 % i 2009 mod en benchmark på 95 % inden 2020). Der skal dog fortsat gøres en indsats med hensyn til begge spørgsmål.

Hindringerne for livslang læring findes fortsat, f.eks. begrænsede læringstilbud, der er dårligt tilpasset de forskellige målgruppers behov, manglende adgang til oplysninger og støttesystemer og ufleksible læringsforløb (f.eks. mellem erhvervsfaglige uddannelser og videregående uddannelser). Problemerne forværres ofte af, at de potentielle lærende har en lav socioøkonomisk status og i forvejen har en lav uddannelsesmæssig status.

En overvindelse af disse hindringer kræver mere end en stykvis reform inden for specifikke uddannelsessektorer. Selv om medlemsstaterne for 10 år siden erkendte, at der var dette behov, findes problemet med segmentering fortsat. I dag har kun få lande en sammenhængende strategi, der støtter et fortløbende uddannelsesforløb på stedet (AT, CY, DK, SI, UK SC).

På den positive side viser anvendelsen af redskaber, såsom de europæiske og nationale kvalifikationsrammer (BE nl, CZ, DK, EE, FI, FR, HR, IE, LT, LV, LU, MT, NL, PT, UK), mekanismer til validering af ikke-formelle og uformel læring (FI, FR, NL, NO, PT) og politikker for livslang vejledning (AT, DK, DE, EE, ES, FI, FR, HU, IE, LT, LU, LV, NL), at det er muligt at overvinde hindringer for samarbejde mellem uddannelsessektorer.

Uddannelsessystemerne skal tilbyde alle mulighed for livslang læring. Medlemsstaterne må gennemgå deres systemer for at fastslå, om der er hindringer for livslang læring. I samarbejde med vigtige interesserede parter skal de etablere sammenhængende strategier og gennemføre foranstaltninger, der fremmer adgangen til livslang læring i overensstemmelse med europæiske forpligtelser og med inddragelse af redskaber til fremme af åbenhed (den europæiske kvalifikationsramme⁷, ECVET/ECTS⁸, rammen for nøglekompetencer⁹). Det er nødvendigt, at der lægges vægt på at sikre grundlæggende færdigheder for alle, og at tilbud om livslang læring integreres bedre, især for at fremme lavtkvalificerede voksnes deltagelse.

2.5. Læringsmobilitet

Mobilitet styrker Europas grundlag for en fremtidig videnbaseret vækst og kompetencen til at innovere og konkurrere på internationalt plan¹⁰. Mobilitet styrker borgernes beskæftigelsesevne og personlige udvikling, og arbejdsgiverne sætter pris herpå. Uddannelsesinstitutioner, uddannelsessystemer og virksomheder profiterer i lige høj grad af læringserfaringer, personlige kontakter og netværk, som er et resultat af mobilitet. Fremme af tværnational læringsmobilitet udgør et fremragende eksempel på en europæisk merværdi.

⁷ EUT C 111 af 6.5.2008.

⁸ Det Europæiske Meritoverførselssystem for Erhvervsuddannelse, Det Europæiske Meritoverførsels- og Meritakkumuleringssystem, jf. http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc48_en.htm.

⁹ EUT L 394 af 2006, s. 10.

¹⁰ KOM(2009) 329 endelig.

Det nuværende niveau for mobilitet afspejler imidlertid ikke denne værdi. Ca. 10 %-15 % af kandidaterne fra de videregående uddannelser tilbringer en del af deres studietid i udlandet, hvor merværdien ved mobilitet i vid udstrækning anerkendes; men kun ca. 3 % af de studerende, der afslutter en grundlæggende erhvervsfaglig uddannelse, gennemfører et sådant forløb. Det er nødvendigt med en større indsats for at fremme mobilitet inden for de erhvervsfaglige uddannelser. Begrænsede finansielle ressourcer og utilstrækkelige sprogkundskaber udgør en bremse for læringsmobilitet. Mobilitet anerkendes og valideres ikke altid. Der mangler ofte oplysninger om de muligheder, man har. Endvidere tages den særlige situation hos lærende med særlige behov (f.eks. handicappede) kun i ringe grad op.

De fleste lande fremmer først og fremmest de lærendes mobilitet. Nogle lande (BG, IE, MT, SE, BE NL, DE, EL, ES, FI, NL, RO, LT, FR) inddrager imidlertid også andre grupper, såsom lærere eller lærlinge, men der er mulighed for at gøre langt mere her.

De europæiske støtteprogrammer spiller en afgørende rolle. Som en del af den nye flerårige finansielle ramme for 2014–2020 har Kommissionen foreslået, at antallet af støttemodtagere i det fremtidige program "*Erasmus for alle*" næsten fordobles, fra 400 000 til næsten 700 000 EUR.

De finansielle programmer skal dog gennemføres i sammenhæng med politiske reformer. Rådet vedtog en ny benchmark for læringsmobilitet i november 2011 (20 % inden for videregående uddannelser, 6 % for grundlæggende erhvervsfaglig uddannelse inden 2020). Denne politiske forpligtelse skal realiseres ved at gennemføre Rådets henstilling "Aktive unge – fremme af læringsmobilitet blandt unge" og ved fuldt ud at udnytte de europæiske redskaber for gennemsigtighed, såsom EQF, ECTS/ECVET og Europass¹¹.

2.6. Nye kvalifikationer og nye job

Krisen har medvirket til ændringer i efterspørgslen efter kvalifikationer. Efterspørgslen efter job, hvor der kræves ringe kvalifikationer, falder, og morgendagens videnbaserede industrier kræver et højere kvalifikationsniveau. I en nyere prognose¹² forventer eksperter, at andelen af højt kvalificerede job vil stige med næsten 16 mio., fra 29 % (2010) til 35 % af alle job i 2020. Omvendt forventes andelen af job, hvor der kun kræves et lavt uddannelsesniveau, at falde med ca. 12 mio., fra 20 % til under 15 %. Nogle lande ser sig allerede konfronteret med flaskehalse for højt kvalificerede job. Dette vil blive forværret som følge af den demografiske aldring, når arbejdsstyrken begynder at skrumpes efter 2012. Landespecifikke henstillinger om bedre kvalifikationer på arbejdsmarkedet og speciel støtte til lavtkvalificerede arbejdstagere er blevet sendt til en række medlemsstater (BG, CY, CZ, EE, PL, SI, SK, UK).

Der er sket fremskridt i medlemsstaternes indførelse af metoder, redskaber og fremgangsmåder for at foregribe og vurdere efterspørgslen efter kvalifikationer, den manglende overensstemmelse mellem udbud og efterspørgsel og kandidaters

¹¹ EUT L 390, 2004.

¹² http://www.cedefop.europa.eu/en/Files/3052_en.pdf.

beskæftigelsesevne. Mange fokuserer på nøglesektorer, såsom ikt eller sundhedsområdet (AT, BE fr, BE nl, CY, DE, DK, EE, FI, FR, HU, IE, IT, LV, NL, PL, PT, UK).

Men kun få lande (AT, DE, FR, IE, PL, UK) har en koordineret fremgangsmåde til at formidle resultater til vigtige aktører. Institutionelle mekanismer er ofte udviklet på regionalt niveau eller sektorniveau, men synes at afspejle og videreføre segmenteringen i uddannelsessystemerne.

Landene tager spørgsmålet op om uddannelsesstilbuddenes mulighed for at reagere på udviklingen på arbejdsmarkedet ved hjælp af partnerskaber med vigtige interesserede parter (EE, SE). Heri indgår mekanismer til sikring af kvalitet og initiativer målrettet mod de kompetencer, der kræves på arbejdsmarkedet, især læsefærdighed, matematik, naturvidenskab og teknologi (AT, BE nl, DE, FR, PL, LT, IE), sprog, ikt-kvalifikationer samt initiativ og iværksætterånd (ES, EE, BG, LT, FR).

ET 2020 skal støtte gennemførelsen af flagskibsinitiativet "dagsorden for nye kvalifikationer og nye job". Kommissionen vil i 2012 fremlægge en meddelelse om nyt syn på færdigheder med forslag til en aktion til at forbedre nøglekompetencer og fremme et nærmere samarbejde mellem uddannelse og arbejdsmarkedet. Arbejdet under ET 2020 vil fremme nøglekompetencerne hos alle borgere, forbedre overvågningen, med brug af en ny europæisk benchmark for beskæftigelsesevne¹³ og foregribe morgendagens arbejdsmarkedsbehov for kvalifikationer, især gennem EU-oversigten over kvalifikationer.

3. ET 2020'S BIDRAG TIL EUROPA 2020

Ovennævnte vurdering af perioden 2009-2011, herunder de meget små fremskridt i retning af hovedmålet på uddannelsesområdet og benchmarkene for ET 2020, understreger det presserende behov for investeringer i reformerede uddannelser, således at disse kan støtte en bæredygtig vækst og job.

Den årlige vækstundersøgelse for 2012 understreger behovet for en påviselig opfølgning i medlemsstaterne af politiske retningslinjer på EU-niveau. ET 2020 kunne blive brugt til at støtte medlemsstaterne i deres reaktion på de udfordringer, som er påvist i de forskellige landespecifikke henstillinger: vedrørende skolefrafald (AT, DK, ES, MT, UK) og antallet af gennemførte videregående uddannelser (BG, CZ, MT, PL, SK), vedrørende livslang læring, erhvervsfaglige uddannelser og kvalifikationer på arbejdsmarkedet (AT, CY, DK, EE, ES, FI; FR, LU, MT, PL, SI, SK) samt førskoleundervisning og skoleundervisning eller spørgsmål vedrørende lige adgang for alle (BG, DE, EE).

Kommissionen bekræfter på grundlag af sin vurdering og høringen af medlemsstaterne og europæiske interesseorganisationer, at de fire strategiske mål i ET 2020, fastlagt i 2009, fortsat er gyldige. Kommissionen foreslår at erstatte listen over prioriterede områder på mellemlang sigt, som blev vedtaget i 2009, med en ny liste, som er udformet, så den kan mobilisere uddannelser til at støtte vækst og job (se bilaget).

¹³ SEK(2011) 670 endelig.

Derudover foreslår Kommissionen at revidere arbejdsgangen i ET 2020, som blev fastlagt inden vedtagelsen af Europa 2020 og det europæiske halvår. ET 2020 bør i højere grad tilpasses Europa 2020; det bør være en mekanisme til at mobilisere interesserede parter i ET 2020, styrke deres engagement og udnytte deres ekspertise til gavn for Europa 2020, bl.a. ved at trække på dokumentation og data fra relevante europæiske agenturer og netværk¹⁴.

For at styrke ET 2020's bidrag til Europa 2020 kunne administrationen af ET 2020 og dets arbejdsredskaber blive tilpasset således:

(1) **Rådet (uddannelse)** kunne tage uddannelseselementet i Europa 2020 op på alle sine møder i det europæiske og nationale halvår. Rådet kunne på sit møde i februar drøfte de årlige vækstundersøgelser og aflægge rapport herom på Det Europæiske Råds møde i marts. Rådet kunne på sit følgende møde gennemgå de fælles spørgsmål, der fremgår af den vejledning, Det Europæiske Råd har givet, og af gennemførelsen heraf ved hjælp af de nationale reformprogrammer. I november kunne Rådet fokusere på en opfølgning af det europæiske halvårs resultater.

(2) I betragtning af Europa 2020's integrerede karakter er der mulighed for at øge **samarbejdet** mellem uddannelsesudvalget og gruppen på højt plan med udvalget for den økonomiske politik, beskæftigelsesudvalget og udvalget for social beskyttelse. Samarbejdet ville sikre, at ET 2020 indgår i Europa 2020-processen, bl.a. ved at anvende overvågningsindikatorer.

(3) **Peer-læringsinstrumentet** kunne udnyttes bedre og knyttes tættere til Europa 2020. For det første for at forberede og bidrage til debatten på rådsniveau, og et årligt peer-review-møde kunne blive afholdt i september/oktober. Det kunne blive organiseret i tæt samarbejde med Rådets formandskab og afholdes inden for rammerne af gruppen på højt plan. Denne mangesidede fremgangsmåde kunne fokusere på politiske nøglespørgsmål, som fremkommer i det forudgående europæiske halvår, og som giver anledning til en lang række landespecifikke henstillinger. For det andet kunne medlemsstater, der har ønske herom, invitere eksperter til en dybtgående drøftelse af specifikke spørgsmål i den pågældende medlemsstat. Kommissionen vil anvende programmet livslang læring og dets efterfølger til at støtte denne aktivitet, bl.a. med støtte til deltagelse af internationalt kendte eksperter.

(4) For at styrke sammenhængen mellem Europa 2020 og ET 2020 kunne Kommissionen hvert år organisere en udveksling af synspunkter mellem interesserede parter inden for uddannelsesområdet. Dette nye **uddannelsesforum** kunne i begyndelsen af oktober drøfte fremskridt i moderniseringen af uddannelsessystemerne på grundlag af drøftelserne af uddannelsesspørgsmål i det europæiske halvår.

(5) Kommissionen foreslår en ajourføring af listen over indikatorer inden for uddannelsesområdet¹⁵ (jf. det vedlagte arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene), for at sikre, at de indikatorer, der er anvendt under ET 2020, er i

¹⁴ Især Cedefop, Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse og netværket Euridyce.
¹⁵ EUT C 311 af 21.12.2007, s. 13-15.

overensstemmelse med programmets mål. Som erstatning for den nuværende statusrapport¹⁶ vil Kommissionen hvert efterår fremlægge en ny **uddannelsesovervågning**, som i et kortfattet dokument anfører fremskridt i forbindelse med ET 2020 benchmark og nøgleindikatorer, herunder hovedmålet i Europa 2020 vedrørende uddannelse. Dette dokument vil styrke debatten på rådsniveau.

Endelig skal alle instrumenter inddrages for at nå de mål, der er fastlagt i Europa 2020 og ET 2020, herunder **programmet livslang læring**, det kommende program **Erasmus for alle** og **strukturfondene** samt **Horizon 2020**.

¹⁶ Seneste udgave: SEK(2011) 526.

Bilag

Prioriterede områder i det europæiske samarbejde inden for uddannelsesområdet 2012-2014

(1) Realisering af livslang læring og mobilitet

Europæiske referenceredskeer

Samarbejde for at forbinde de nationale kvalifikationsrammer og den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF), etablering af omfattende nationale ordninger til validering af læringsresultater, etablering af forbindelser mellem kvalifikationsrammer, valideringsordninger, kvalitetssikring og systemer til meritakkumulering og -overførsel (ECVET, ECTS), samarbejde vedrørende prognoser for efterspørgsel efter kvalifikationer og en bedre tilpasning til en sådan efterspørgsel samt tilbud om læringsmuligheder (oversigt over kvalifikationer, europæisk klassifikation af kvalifikationer/kompetencer og erhverv (ESCO) forbedret synlighed, formidling og anvendelse af europæiske referenceredskeer for at fremskynde deres gennemførelse.

Læringsmobilitet

Gennemførelse af Rådets henstilling "Aktive unge – flere unge i læringsmobilitet" for at fremme læringsmobilitet blandt alle lærende i Europa og globalt, på alle uddannelsesniveauer, med fokus på information og vejledning, kvalitet i læringsmobilitet, fjernelse af hindringer og fremme af mobilitet blandt lærere.

Strategier for livslang læring

Samarbejde for at afslutte etableringen af sammenhængende nationale strategier for livslang læring med fokus på partnerskaber med interesserede parter, kompetenceudvikling af lavtkvalificerede voksne, foranstaltninger til udvidelse af adgang til livslang læring og integration af tjenester vedrørende livslang læring (vejledning, validering osv.).

(2) Større effektivitet og højere kvalitet inden for uddannelse

Grundlæggende færdigheder (læsefærdighed, matematik, naturvidenskab og teknologi), sprog

Udnyttelse af dokumentation om læsefærdighed, herunder rapporten fra ekspertgruppen på højt plan for læsefærdighed for at forbedre niveauet for læsefærdighed blandt elever og voksne og for at mindske andelen af 15-årige med ringe læsefærdigheder. Udfordringerne i manglende læsefærdighed tages op ved hjælp af en række medier, herunder digitale, for alle. Udnyttelse og udvikling af resultaterne fra samarbejdet for at løse problemet med dårlige resultater i matematik og naturvidenskab i skolerne; arbejdet med forbedring af sprogfærdigheder styrkes, især ved at støtte læringsmobilitet og beskæftigelsesevnen.

Faglig efteruddannelse af lærere, undervisere og skoleledere

Kvaliteten af lærerpersonalet forbedres, da dette udgør en afgørende faktor for kvaliteten, fokus på følgende aspekter i forbindelse med lærernes kvalitet, tiltrække og udvælge de bedste ansøgere til lærerjobbet, kvalitet i efteruddannelse, udvikling af lærerkompetencer og en styrkelse af skoleledelsen.

Modernisering af de videregående uddannelser og en forøgelse af antallet af gennemførte videregående uddannelser

Samarbejde for at øge antallet af kandidater, bl.a. ved at udvide mulighederne for alternative uddannelsesforløb; forbedring af de videregående uddannelsers kvalitet og relevans, en højere kvalitet inden for de videregående uddannelser gennem mobilitet og samarbejde på tværs af grænserne, en styrkelse af forbindelserne mellem de videregående uddannelser, forskning og innovation for at fremme eliteforskning og regional udvikling, forbedring af administrationen og finansieringen.

Erhvervsuddannelsernes attraktivitet og relevans

Samarbejde i overensstemmelse med meddelelsen fra Brugge om et styrket europæisk samarbejde inden for de erhvervsfaglige uddannelser i tidsrummet 2011-2020, især ved at gøre grundlæggende erhvervsfaglige uddannelser mere attraktive, fremme høj kvalitet og arbejdsmarkedsrelevans i de erhvervsfaglige uddannelser, gennemførelse af mekanismer til sikring af kvalitet og forbedring af kvaliteten af lærere, undervisere og andre, der arbejder inden for de erhvervsfaglige uddannelser.

Effektiv finansiering og evaluering

Finansieringsmekanismerne og evalueringssystemerne gennemgås med henblik på en bedre kvalitet, herunder målrettet støtte til dårligt stillede borgere og udvikling af effektive og afbalancerede redskaber til mobilisering af private investeringer i videregående uddannelser.

(3) Fremme af lige muligheder, social samhørighed og aktivt medborgerskab

Skolefrafald

Medlemsstaterne skal hjælpes for at kunne gennemføre Rådets henstilling fra 2011 om politikker til mindskelse af antallet af elever, der forlader skolen for tidligt, og til gennemførelse af deres nationale strategier for skolefrafald inden for den almene og erhvervsfaglige uddannelse.

Førskoleundervisning og børnepasning

Samarbejde i overensstemmelse med Rådets konklusioner af 2011 om førskoleundervisning og børnepasning for at kunne tilbyde omfattende adgang med lige muligheder for alle til førskoleundervisning og børnepasning, samtidig med at kvaliteten i tilbuddet øges, fremme af integrerede fremgangsmåder, faglig videreuddannelse af personalet inden for førskoleundervisning og børnepasning samt støtte til forældre; udarbejdelse af hensigtsmæssige læseplaner og programmer samt finansieringsmodeller.

Lige adgang og mangfoldighed

En styrkelse af udvekslingen af erfaringer om hvordan uddannelsesresultaterne forbedres i et stadig mere heterogent samfund, især ved at gennemføre integrerede uddannelsestiltag, som giver lærende med en meget forskellig baggrund og med forskellige uddannelsesbehov, herunder indvandrere, roma og studerende med særlige behov, mulighed for at udnytte hele deres potentiale. En styrkelse af læringsmulighederne for ældre voksne og på tværs af generationerne.

(4) Fremme af innovation og kreativitet, herunder selvstændig virksomhed, på alle uddannelsesniveauer.

Partnerskaber med erhvervslivet, forskning og civilsamfundet

Udvikling af effektive og innovative former for netværk, samarbejde og partnerskaber mellem udbydere af uddannelse og en bred vifte af interesserede parter, herunder arbejdsmarkedsparterne, erhvervsorganisationer, forskningsinstitutioner og civilsamfundsorganisationer. Støtte til netværk af skoler, universiteter og andre udbydere af uddannelse for at fremme nye metoder til organisering af læring (herunder åbne uddannelsesressourcer) med opbygning af kapacitet og udvikling heraf som læringsorganisationer.

Tværgående nøglekompetencer, uddannelse i selvstændig virksomhed, it-færdigheder, mediekundskaber, innovative læringsmiljøer

Samarbejde for at fremme erhvervelse af de nøglekompetencer, der er anført i henstillingen fra 2006 om nøglekompetencer i livslang læring, herunder ikt-kompetencer, og hvorledes ikt og selvstændig virksomhed kan styrke innovationen i uddannelsen, fremme kreative læringsmiljøer og styrke den kulturelle bevidsthed, udtryksevne samt mediekundskab.